

Paraules de seny

L'escritor madrileny Lluís Morote, en un article titulat "Arribem a casa", parlant del discurs de l'Alcalá Zamora i dels seus admiradors, diu, desde les pàgines de «La Publicidad»:

«Eran otros años más graves los motivos de mi tristeza. No hemos adelantado nada, no hemos dado el menor paso de progreso después de la amarga y sinuosa época de nuestros reveses coloniales. Si por un azar milagroso é imposible se nos devolvieran las colonias, las perderíamos otra vez. Si, las perdiéramos porque no hemos abdicado de la tristemente célebre manía de entonar la «Marcha de Cádiz», con todas las estridencias y violencias de palabra y de intención que nos pusieron a los bordes del abismo en 1898. Y claro es que Cataluña no es Cuba, claro es que la historia, afortunadamente, no se repite, claro es que allí no he podido encontrar fundamento de criminal separación, claro es que nadie piensa ni sueña en semejante desgracia y catástrofe, pero también es claro y evidente que muchos hombres, muchos, y de los más ilustres, aprecian, juzgan y resuelven las cuestiones políticas con el mismo criterio atávico, regresivo de aquellos tiempos funestos. No faltó nada para que resonara ayer el grito de obediencia a Cataluña que yo oí un día en el Ateneo viejo de Madrid, a propósito de la primera diputación catalana que vino a la corte a reclamar principios y reivindicaciones análogas a los contenidos en el proyecto de Mancomunidad. Ya se dieron vivas a España que no venían a cuento, porque España no estaba puesta en litigio.

[Viva España. Ya sé, creo que hay que gritar ¡Viva España! por el hecho de ver que su nombre se reverencia y se bendice más que nunca en Cataluña. ¡Viva España! no como protesta, no como contradicción a fantasmas que sólo viven en la imaginación de los aduaneros del patriotismo, de los definidores y acentuadores del concepto de la Patria, ¡Viva España! una y otra vez porque renacen los tejidos vivos que son intermediarios obligados entre el individuo y el Estado. Obra de afirmación de España es la que hace Canalejas con su proyecto de Mancomunidad. Jamás como ahora trabajó por la paz, condición indispensable para que el amor nazca y se extienda en toda la península a la Patria grande, a la Patria única.

(PER TELEFON)

En Canalejas y en Romanones

Aquest matí han celebrat una extensa conferència el comitè de Romanones i el senyor Canalejas en el domicili del segon.

La entrevista entre abòs presidents ha sigut afectuosa.

El comitè de Romanones ha manifestat al senyor Canalejas que sempre ha estat i està disposat a cumplir son dever al Govern i està segur de merèixer la confiança d'aquest, puix en altre cas no hi estaria ni un moment més en la presidència del Congrés.

Ha manifestat el comitè de Romanones que no pot tolerar que se'l califiqui d'element pertorbador.

Jo-ha afegit—no puch evitar que hi hagi alguns amics meus a qui no agradi el projecte de Mancomunitat, però no he fomentat aquesta habilitat; ben al contrari, he fet tot lo que he pogut per evitar-la.

La veig exaltar fa dies al Govern que entre els diputats de la majoria hi havia elements que veien ab disgust el projecte de llei.

El senyor Canalejas ha contestat al comitè que no's preocupi, puix té la confiança del Govern.

Es lamentable—ha afegit—que la majoria no compreni la importància d'aquest assumpte, no sols pel projecte en si, sinó per les circumstàncies que l'envolten, i espera que la reflexió i el bon sentit s'imposaran a tots, car el partit liberal, además d'això de les Mancomunitats, té altra obra que resoldre i, però això tenim que estar tots units.

Programa del debat

Després de la rectificació del senyor Alcalá Zamora parlant, para alusions, el senyor Corominas.

El senyor Canalejas volia haver parlat tot seguit després d'aquests senyors, però si el senyor Moret creu que el deu ferho abans que el que el Govern, aquest deixarà son discurs pera després que hagi parlat el senyor Moret.

Lo que diu en Canalejas

Durant aquest matí han visitat al senyor Canalejas molts amics, però cap era ex-ministre ni prohom del partit liberal.

Excepcionalment el comitè de Romanones, desde'l divendres no ha vist el senyor Canalejas a cap personatge de rellevància política.

En cambi no para de rebre cartes i telegrams de tot arreu, singularment de Catalunya, invitant-lo a que porti endavant son projecte d'aprovar el projecte de llei de Mancomunitats.

Respecte a la versió que circula d'una votació convocada pel Govern, ha dit el senyor Canalejas:

—Jo no vull que se'm suposi desitjos de molestar a la gent, però una votació si que hi serà.

No la busco ab el caràcter personal, a no ser que les circumstàncies m'ho exigeixin, sinó que la vull pera la obra en el desitge de que votin el projecte els que tenen fe en ella, car ja sé que si's donava a la votació el significat de vot de confiança a la meua persona, podien abstenir-se de votar individus que son adversaris polítics meus i, no obstant, simpatitzen ab el projecte de llei de Mancomunitats.

Jo prefereixo a la política objectiva la subjectiva.

Les idees i els fets suposen més que les persones pera'l porvenir i la regeneració de la patria.

Sobre l'actitut den Weyler

Diu «La Correspondencia de España»:

«El general Weyler ha dit en el Senat entre varis senadors que l'escolto i ven i sense recatar ab misteris sa opinió, que ara, com abans, era adversari de les Mancomunitats.

Ha afegit que no havia dimittit, ni havia pensat en dimidir, perquè pera dimidir necessitava abans formular sa opinió en pública sessió del Senat.

Quan arribà el moment—ha dit—mai tencaré a parlar i exposaré clarament la manera de pensar en l'assumpte.

Parlant de quin era l'estat d'opinió de l'Alcalá Zamora va dir que era inadequat que allí estigués totom pensant en les Mancomunitats, puix el comitè molt bé té de Catalunya i hi contesta, que té el moviment en produir per tota o quaranta senyors de gran fortuna, que en aquest assumpte segueixen al senyor Cambó, però que no representen, ni molt menys, la opinió de Catalunya.

Ha acabat dient que el com a capítal general de Catalunya garanteix al Govern que a Barcelona no passarà res, encara que'l projecte no sigui aprovat, car està disposat—ho va dir ab aqueta mateixa frase—a que allí no's mogui ni una mosca.

Judicis de la premsa

Les periódics del matí continuen ocupant-se extensament del assumpte del dia: les Mancomunitats.

Mantenen els punts de vista ja coneguts, pecuials a cada un d'ells.

Guanya terreny la idea ja agitada per la premsa d'anir, de que s'aprovarà el projecte en el Congrés.

«El Imparcial»

«El Imparcial» insisteix en que a Catalunya no se sent la Mancomunitat, i afirma que es obra del senyor Cambó, qui l'ha escampada a la circulació com una habilitat política.

Pera demostrar que les opinions den Cambó no encamen en la opinió catalana, diu d'aquest senyor lo següent:

Aquest prestigi de leaders de les Mancomunitats, derogador de nostre vell sistema, enemic del centralisme, com vé al Congrés?

[Potser ab l'estrept de la lluita electoral, de la que ha tret vibrant d'energia els seus principis?

Rés d'això: Ha entrat en el Parlament per una d'aquestes portelles de que en ocasions se val el poder central i per les que, ab rahó, se'l vituperava.

Al Congrés

Animació extraordinària. La representació catalana. — Lo que's diu.

Madrid, 1, 4'15 tarda.

Les sessions del Congrés comencen de ordinari després de les tres de la tarda, no obstant, avuy a les dues ja hi havia enorme concurrencia a la Cambra popular.

El buer estava plenissim. Molts diputats i periodistes han dinat en el Congrés.

A la porta de les tribunes s'ha format molt dejorn llarga cua.

Com es costum, els secretaris havien repartit major número de papeletes que persones. Cabeu a la tribuna; aixís es que ab tot i haver arribat a les 230 son moltes les persones que no han pogut entrar.

Madrid, 1, 4'15 tarda.

A les 3'15 s'obre la sessió, baix la presidència del comitè de Romanones.

La Cambra presenta aspecte extraordinari; tribunes i escons estan plens de gom a gom.

En el blanch blau els senyors Canalejas, Barrois y Navarro Reverter.

S'aprova l'acta de l'anterior.

Prechs y preguntes.—Alguns dputats formulen prechs, que no podem sentir pels innumerals de la Cambra, que està impacient per entrar en el debat de Mancomunitats.

Ordre del dia.—S'aproven varis dictàmens, però tampoch hi ha medi d'entertarse d'ells.

Continúa la discussió del projecte de Mancomunitats.

Se fa un gran silenci.

El senyor ALCALA ZAMORA parla pera rectificar.

Diu que no té res que rectificar, perquè tot lo que va dir ell es fruit d'una convicció y resultat d'un estudi.

Lamenta que se l'hagi suposat proposit determinat de fer alguna campanya.

El senyor SORIANO.—Totom ho creu!

El senyor ALCALA ZAMORA.—Dolent es sentir rahó y sense raons.

Li diu al senyor Alvarez Mendaza, que en això de les Mancomunitats s'ent com ell; però lo que succeeix es que fins ara el camí era ample y al arribar a un punt d'aquest camí el senyor Alvarez Mendaza ha pres el del dever de diputat disciplinat y l'orador ha pres el de la minoria.

Manifesta que hi ha en la centralització espanyola absurds, a cap dels quals se posa remey ab aquest projecte, y en cambi se fan altres coses que no's poden admetre.

Diu que als patrocinadors d'aquest projecte's passa lo que als pares que tenen fills lleïtos.

Tot el mon reconeix els defectes, menys els pares, per estar encariats ab els fills.

Afegeix que mentres ell i altres diputats han pogut incoren en altres iras al combatre'l dictamen de senyors Corominas y Cambó s'han apoderat del esperit del Govern y de la Comissió.

Varis diputats de la majoria, entre ells el senyor Burell.—Molt bé; molt bé.

Altres diputats, també de la majoria, entre ells els senyors Morote y Tesifonte Gallego.—Molt malament; molt malament. (Protestes y cops de campaneta).

El senyor ALCALA ZAMORA diu combatre'l dictamen, els senyors Corominas y Cambó el partit liberal.

Manifesta que ell no ha parlat de lesa patria perquè no creu en el delict, quan per cervells tan clars passa una venada de demencia.

Adverteix que de proposit no volgué que en son discurs del divendres figurés el sustantiu «patria» y acaba dient que a la patria y a Deu els porta al cor y procura que no apunti als llabris.

Madrid, 1, 5'15 tarda.

Comença fent protestes de la rectitut de les seves intencions.

Diu que de les esmones que'l senyor Alcalá Zamora va presentar al projecte de Administració local, cap anava contra la esencia del projecte. Y cal advertir que aquell projecte del senyor Maura era en esquite: igual al que ara se discuteix, en la part que afecta a les Mancomunitats provincials.

Invita a tots a que li diguin si l'han sentit alguna vegada combatre, en públic, ni en privat, les Mancomunitats.

Acaba dient que seguint les inspiracions del senyor Alcalá Zamora podrien entrar en el començament de una era de desdixes pera la patria.

El senyor MORET hi intervé. (Espectació).

Comença dient que si no s'han presentat esmenes an aquest projecte es perquè no's tracta ja del projecte, sinó de la qüestió que planteja.

Manifesta que aquesta majoria, que tan compacta y disciplinada s'ha mostrat fins ara al senyor Canalejas, està formada pera coses molt distintes de lo que significa el projecte de Mancomunitats.

Aquesta majoria va otorgar la confiança al senyor Canalejas pera desentrotillar el programa senyalat en el discurs de la Corona.

Reconstruïa la frase del senyor Canalejas en el Senat, quan va dir que era un presoner de les circumstàncies y que necessitava desmenbrarse d'elles pera desenrotllar aquell programa.

Ens digué'l senyor Barrois que'l projecte no tenia importància, perquè se referia a un punt ja aprovat pel Parlament; però del preàmbul del projecte se dedueix que no es aixís.

Manifesta que aquest projecte, més que una llei, es un pacte ab una entitat que no existeix.

Examina alguns dels articles del projecte y diu que aprovada la llei sorgeix immediatament la Mancomunitat Catalana.

Li diu al president de la comissió que no ha explicat com el projecte del senyor Barrois ha passat per la infusió de la sanch de la Mancomunitat Catalana.

Diu que'l president de la comissió està convençut de que no's conseguirà res perquè no hi està representada tota la Cambra.

El senyor Canalejas y comitè de Romanones han arribat avui al Congrés y en els seus respectius despatxos han sigut saludats per molts diputats.

La representació catalana ha donat una gallarda mostra d'esperit de solidaritat y senyalat respecte a la seva representació.

Tots els diputats per Catalunya's troben al Congrés, sense més excepcions que'ls senyors Lerroux, Toribí Sánchez, Emili Iglesias y Dalmau Iglesias. Aquest darrer té una filla greument malalta.

Ab els diputats per Catalunya estan la major part dels senadors.

Se parla d'una proposició incidental dels moretistes y romanonistes, però no's té per segur que's presenti. Se diu que esperaran a que parlin els senyors Canalejas y Moret.

Data proposició, si s'arriba a presentar, se diu que tendrà a separar la significació d'una votació a favor del projecte de Mancomunitats del reconeixement de la qüestura del senyor Canalejas.

Abir els senyors Cambó y Corominas s'entrevistaren ab els senyors Canalejas y Romanones.

També avuy han sovintejat les entrevistes ab altres personatges.

El comitè de Romanones se sofia amargament de que se'l considerés insubordinat de la suposada corona, ni pera enfrontar al senyor Canalejas, ni pera impedir l'aprovació del projecte de Mancomunitats.

A tal extrem arriba la molestia del comitè de Romanones que avuy havia anunciat a n'alguns de sos íntims que estava disposat a no presidir la sessió. No volia que de cap manera se pogés en dubte sa lleialtat ab el senyor Canalejas.

Les persones que han parlat ab el comitè l'hauran dissuadit de tal proposit, perquè ha contengut la sessió baix la presidència del comitè de Romanones.

Madrid, 1, 4'15 tarda.

No basta dir que la minoria conservadora s'ha mantingut indiferent en aquest debat.

El senyor MAURA.—Abstinguda.

El senyor MORET.—Abstinguda o indiferent, dich que discutir el projecte sense la intervenció de la minoria conservadora es condemnar el projecte a la mort.

Aquí (senyalant al banch de la comissió) està el senyor Pedregal, republicà, y al costat d'ell el senyor Cambó, pera qui la forma de Govern es lo de menys. Lo que vol S. S. es aquella forma de Govern que li dongui lo que ambiciona, l'autonomia de Catalunya.

Se dirigeix a altres elements de la comissió y diu que ho superdiran tot al assoliment del ideal que's persegueix.

El senyor SALA.—Es que jo, essent català, desiro de per espanyol?

El senyor MORET.—Però S. S. que es monàrquic, abandonarà la monarquia, si a n'això el porta el fi que persegueix.

El senyor SALA.—Jo tinc les meves conviccions y tinc donades proves de ser bon monàrquic y bon espanyol. (Molt bé en varis indrets de la Cambra).

El senyor MORET adverteix que no tolera que's parli d'espanyols y catalans, y diu lo que tingui de dir.

Recorda'l discurs del senyor Canalejas en el Senat, en el que va dir que era difícil de substituir y que tenia la obligació imprescindible de portar a terme les negociacions franco-espanyoles. (Lleix alguns fragments d'aquest discurs).

Manifesta que la divisió de la majoria, fos en les proporcions que fos, impediria la terminació de les negociacions y la aprovació dels presupostos, perquè ho impediria els descontentos.

Altre perill d'una crisi era seria donarnos un significat d'enemichs de Catalunya, sembrant y cultivant idees que pugnen per presentar a una part dels espanyols com enemichs de Catalunya.

El tercer perill seria la situació en que's colocaria a la Corona, obligant-la a resoldre una crisi per parcialitat o per reelecció.

Manifesta que hi ha en la centralització espanyola absurds, a cap dels quals se posa remey ab aquest projecte, y en cambi se fan altres coses que no's poden admetre.

Diu que als patrocinadors d'aquest projecte's passa lo que als pares que tenen fills lleïtos.

Tot el mon reconeix els defectes, menys els pares, per estar encariats ab els fills.

Afegeix que mentres ell i altres diputats han pogut incoren en altres iras al combatre'l dictamen de senyors Corominas y Cambó s'han apoderat del esperit del Govern y de la Comissió.

Varis diputats de la majoria, entre ells el senyor Burell.—Molt bé; molt bé.

Altres diputats, també de la majoria, entre ells els senyors Morote y Tesifonte Gallego.—Molt malament; molt malament. (Protestes y cops de campaneta).

El senyor ALCALA ZAMORA diu combatre'l dictamen, els senyors Corominas y Cambó el partit liberal.

Manifesta que ell no ha parlat de lesa patria perquè no creu en el delict, quan per cervells tan clars passa una venada de demencia.

Adverteix que de proposit no volgué que en son discurs del divendres figurés el sustantiu «patria» y acaba dient que a la patria y a Deu els porta al cor y procura que no apunti als llabris.

Madrid, 1, 5'15 tarda.

Comença fent protestes de la rectitut de les seves intencions.

Diu que de les esmones que'l senyor Alcalá Zamora va presentar al projecte de Administració local, cap anava contra la esencia del projecte. Y cal advertir que aquell projecte del senyor Maura era en esquite: igual al que ara se discuteix, en la part que afecta a les Mancomunitats provincials.

Invita a tots a que li diguin si l'han sentit alguna vegada combatre, en públic, ni en privat, les Mancomunitats.

Acaba dient que seguint les inspiracions del senyor Alcalá Zamora podrien entrar en el començament de una era de desdixes pera la patria.

El senyor MORET hi intervé. (Espectació).

Comença dient que si no s'han presentat esmenes an aquest projecte es perquè no's tracta ja del projecte, sinó de la qüestió que planteja.

Manifesta que aquesta majoria, que tan compacta y disciplinada s'ha mostrat fins ara al senyor Canalejas, està formada pera coses molt distintes de lo que significa el projecte de Mancomunitats.

Aquesta majoria va otorgar la confiança al senyor Canalejas pera desentrotillar el programa senyalat en el discurs de la Corona.

Reconstruïa la frase del senyor Canalejas en el Senat, quan va dir que era un presoner de les circumstàncies y que necessitava desmenbrarse d'elles pera desenrotllar aquell programa.

Ens digué'l senyor Barrois que'l projecte no tenia importància, perquè se referia a un punt ja aprovat pel Parlament; però del preàmbul del projecte se dedueix que no es aixís.

Manifesta que aquest projecte, més que una llei, es un pacte ab una entitat que no existeix.

Examina alguns dels articles del projecte y diu que aprovada la llei sorgeix immediatament la Mancomunitat Catalana.

Li diu al president de la comissió que no ha explicat com el projecte del senyor Barrois ha passat per la infusió de la sanch de la Mancomunitat Catalana.

Diu que'l president de la comissió està convençut de que no's conseguirà res perquè no hi està representada tota la Cambra.

Madrid, 1, 5'15 nit.

El senyor MAURA diu que respecta y acata el que el que el Govern avaluat's moments d'adopar resolucions.

Diu que es una utopia pensar que s'anava a aprovar sense discussió en les Cambres aquest projecte de llei. Escolteu bé'l concepte, per si no'l vulteu veure. (Rialles).

Li diu el senyor Canalejas que avuy no pot plantejar la crisi davant la Corona.

Li diu que aprova'l presupost, y si no que s'espera i compleixi ab el seu dever.

El senyor CANALEJAS contesta que si'l senyor Maura se trobés en la necessitat de resoldre un problema urgent y aprovar els presupostos, procuraria simpatitzar ab abòs coses.

Afirma que ell sab complir ab el seu dever.

El senyor MAURA.—Si S. S. creu que ara's tracta d'un cas urgent, compleixi ab ell, però discutint lo que sigui precis; però jo havia cregut entendre que s'anava a una sessió permanent pera aprovar aquest projecte.

El senyor CANALEJAS.—Rés d'això.

El senyor MAURA.—Allavors, no he dit res.

Afegeix que no ha vist que'l senyor Canalejas s'hagi donat gran pressa pera aprovar el presupost y diu que si no ha pogut lliurar-se de la esclavitud de

tot Espanya.

El compara ab el del senyor Maura y diu que'l que ara's discuteix no afecta però res a la constitució dels municipis. Podria succeir que al fi de aquest debat me quedés sol, però jo asseguro que tots els que m'escolten, uns verbalment y altres per escrit, expressa o tacitament heu votat el projecte de Mancomunitats.

Renuncia a ocuparse de coses que ja no's discuteixen enllloch. Pera que ocupare del projecte de Mancomunitats alemany de 1911? La tendencia general es la de descentralitzar serveys y acudir a delegacions de l'Estat.

Després d'aquest debat jo sé lo que tinc de fer. Esten en temps en que's discuteix desleialment a despeses del poder reyal y se parla de crisis orientals. Donchs bé: jo he vingut aquesta tarda, després d'escoltar al senyor Morot, a plantejar una crisi en el si del Parlament.

Sobre la meua actitud, demano la opinió de les auscultats parlamentàries.

Ens deya el senyor Moret, que aquest projecte produiria una divisió del partit liberal. No la espero, però si vé, no la temo.

Dingimse al senyor Maura li adverteix que's diu que ell acull ab menyspreu aquest projecte y li pregunta si la seva falta d'estudi del projecte pot justificar aquesta creencia.

El senyor MAURA.—Això que diu S. S. no ho pot creure.

El senyor CANALEJAS.—Però ho poden creure altres. Solicito el vot del Parlament per aquest projecte, però no vuy que la votació tingui caràcter personal, puix no es la qüestura del partit lo que més ambiciono, si no hi va unida una confiança absoluta.

Manifesta que no ha presentat aquest projecte per vanagloria personal, y diu que si's posen els punts de vista personals, serà perquè no ha anat trucant porta per porta a casa dels prohoms liberals.

Als republicans els diu que no poden oblidar que ells l'estimularen a presentar el projecte.

Respecte a la conducta dels conservadors, fa notar que es la mateixa que quan se'n parla de tots els debats, això es, una actitud d'allunyament que al senyor Maura li sembla bé però a mi'm sembla molt mal.

Agraeix als senyors Cambó y Corominas llur procedir en aquesta qüestió donant facilitats al Govern, aduix a fructo de perdre en moltes ocasions una gran part de llur popularitat.

Demana als diputats catalans que intervinguin en el debat, que siguin prudents y mitjins les llurs paraules pera tallar flor als malpensaments que li pugui haver fora d'aquí.

Per la seva part declara que està disposat a seguir endavant, ja que per ell el menor contratemps es desbaratar del poder. (Aplaudiments d'una part de la majoria).

El senyor MORET

Rentat y Planxat AUSTRIACH
EL MES PERFECTE
Els tallers més importants d'Es-panya, de trams i rentar i plan- xar colls, punys i camises
100 SUCURSALS
DESPTX CENTRAL:
Rbla. d'ESTUDIS, 12

el senyor Canalejas, en tant que ho feya el senyor Corominas ab el comite de Romanones, per donar-li compte del acord.

El senyor Canalejas ha cregut inneces- saria la presentació de la proposició perquè el mantenia el seu compromís i el seu propòsit de discutir el projecte.

En iguals termes s'ha expressat el comite de Romanones.

Però els diputats catalans han fet en- tendre a abells presidents que en l'estat en que havia quedat el debat de Man- comunitats, el vot de confiança en que s'havia eliminat per voluntat dels ex- ministres liberals tot el referent an aquest projecte, l'ambient de real, el desconcert que s'havia produït de tota la majoria, existia una desconfiança so- lemne, sense lo qual no esdevia pos- sible, que acabés la sessió.

Cal advertir que la impressió dominant era que el Govern no tindria més remey que suspendre les sessions, apart de parlar de crisis, de dimissió del Cana- lejas, de Gabinet intermediari, en fi, que s'havia posat en circulació tots els rumors més alarmants.

Mentres estaven reunits els diputats catalans se parlava de que aquests adop- tarien tals o quals resolucions, arribant alguns a dir que havien sentit dir que estaven disposats a renunciar les ac- ces per protesta de la burla que signifi- caria suspendre les sessions sense dis- cutir i aprovar el projecte com tan re- tinentment ha ofert el senyor Canalejas.

No obstant, que hem prestat tota no- stra atenció i posat tota nostra diligència per conèixer l'actitud de tots els re- presentants de Catalunya, no sabem que s'hagi parlat de tal resolució.

Passat el primer moment de indigna- ció que ha produït veure com en el vot de confiança s'escamotjava tota alu- dió al projecte que s'estava discutint, que era el fonament del debat, han celebrat la reunió a que abans hem al·ludat.

Els seus acorts, apart de presentar la proposició ja transcrita, no'ls concivem, però ab tota energia han imposat a abells presidents que no s'ajuegués la sessió sense discutir la proposició i recar- bar, com pot veure's en la sessió, el com- promís solenne de que demà continuaria la discussió.

La majoria
Reflexar l'enorme confusió política que el resultat de la sessió ha produït és quasi impossible.

Es un fet la divisió de la majoria.

La proposició del senyor Merino, so- bre ser deservida penal senyor Cana- lejas, no resol la qüestió. Aplaca per- tant hores el litigi, perquè si, com el senyor Canalejas ha ofert, continua avuy a discussió, al votare el primer arti- cle, tindrà de sobrevenir la divisió que s'ha volgut evitar.

En Canalejas
Acabada la sessió el senyor Cana- lejas ha conferenciat amb els seus companys de Govern en el despatx de ministres.

Al abandonar el Congrés per diri- gir-se al seu domicili variis periodistes li han formulat la inevitable pregunta: «Va vostè a la Granja, senyor pre- sident?»

—No ha contestat—; m'ha vaig a casa i demà vindré a discutir.

Els romanones
El comite de Romanones ha dit que avuy continuaria el debat de Mancomu- nitats.

Dedicarem dues hores an aquest as- sumpte i dues a presuposts i reglamenta- ció del dret.

Crea que no's tancaràn les Corts fins que s'aprovi el presupost de gastos.

Finalment, a preguntes d'una periodis- ta, ha negat que s'hagués presentat cap esmena al projecte de Mancomunitats.

Però és quel comite de Romanones té completament insubordinats a sen- yors amics i aixís com no va poder evi- tar quel senyor Alcalá Zamora rompés el foch en aquest projecte, sis de's seus més íntims, els senyors marqués de Cor- tina, Pacheco, Raboso, Baselga, Buen- dia Martínez i Abril Ochoa, han firmat la següent esmena al article adicional:

—Tant per la causa de recursos del Estat com per la concessió de subven- cions fa falta en tot cas que s'acordi per un projecte de ley especial votat en el Congrés.—Següents les firmes.

Els abestiguets
Els diputats ministerials que s'han absti- ngut en la votació han sigut els se- nyors Alcalá Zamora, Fernández Gimé- nez, Morote (don Luis); els dos pri- mers han negat la seva abstinència en antecedents personals i el senyor Mo- rone en que ostenta'l mateix criteri que els diputats catalans i republicans que tam- bé s'han abstinut.

En Luis Zulueta
A la sessió del Congrés hi ha assistit per primera vegada diputat don Luis Zulueta, després de la grave malaltia que ha sofert i de la que no està encara ríet.

Lo que diu el "Diario Universal"
Aquesta nit variis diputats han visi- tat al senyor Canalejas, haventlos re- flicat el seu propòsit de que no sols temia discutir el projecte de Manco- munitats, sino que no's tancaràn les Corts estant disposat a realisar tot lo que li sigui possible per quel projecte s'aprovi.

Així ho han confirmat variis dels seus amics.

No obstant, recullim de "El Diario Universal", que si bé es orgue del Go- vern, es propietat del comite de Roma- nones, lo següent:

Basta, donchs, el més elemental anà- lisis d'aquesta nit per convèncers de que les propostes fegures no tenen raho de ser i menys que no es faci preveure quel senyor Canalejas lo- grará sortir airo de les dificultats de la qüestió.

Vol dir això quel projecte de Man- comunitats té en l'actualitat ambient fa- vorable i que a tota sembla bé?

La hem dit abans que així ho sab el senyor Canalejas, i així ho sabia el comite de Romanones, qui noble i oportunament va advertir al gof del Govern de que dins de la majoria hi havia elements contraris al projecte.

Però esvair aquest ambient se requi- reix una discussió minuciosa i detinguda que fassi conèixer a tots suficientment el projecte i permeti limar les aspe- res que hi ha, per d'aquesta manera extreure'ls els llargs de tots.

An això tindrà el Govern, segur com està, que en son deyer i segur com està, avuy encara més, de que no hi ha dintre del partit liberal ningú que axo- firi aquesta mena de treballs per re- alisar manobres polítiques.

En Weyler
El general Weyler passará el dia de demà a Sant Rafael i passat tornará a Barcelona.

A un periodista que li ha preguntat

la seva opinió sobre'l debat en el Con- grés, li ha contestat:

—Les assumptes de molta gravetat. Lo millor seria que no passí al Senat, y si passa que no's discuteixi, y si's discuteix que no m'obliguin a venir a vo- tar, perquè, en tal cas, jo votare en contra.

Libres de la quinzena

Avis:

Per raho de l'actualitat política, ens veyem obligats a deixar en terra — per primera vegada, d'ençà de la seva implan- tació — la ressenya bibliogràfica que publica quinzenalment el nostre benvol- gut col·laborador J. M. Genu. Temint en compte que l'article referent a la actual quinzena no ha de sortir a faró fins d'a- quí tres setmanes, aplacem per les dues edicions del dinars vinent el que havia de publicar-se en els d'avuy. Creyem que els mateixos autors i editors que'n s'afavoreixen ab les obres que publiquen, trobarán encertada la demora, per quant l'atenció pública està concentrada avuy per avuy, y ab exclusió de tot altre afey, en l'important problema de les Man- comunitats, de tan sobrana i assequen- cia per la patria. — N. de la D.

GLOSARI

A PROPOSIT D'UNA NOVA EDICIÓ DELS ESCRITS DEL MARQUÉS DE HEREDIA.

Era una vegada, vora un forn de ce- ràmica roent, un home gaibet iú, que l'estona en estona, s'aturava, se es- trech del braç la suhor del front. Uns nívus sudamericans li parlaven, insinuant en l'encàrreg de no's se'quina labor ra- ra, insistint en que's pagaria lo que cal- gués. Però l'home no cambiava de res- posta:

—Que vol que li digui? Això no es ceràmica. Aquestes coses els ceramistes no les fan.

I el Glosari que presenciava la esce- na, es clavava ab tot el cor. Per que ell, exalador tossut de l'amor a l'ofici, del sacrifici a la funció, estima supre- ma valor moral la d'aquells homes, qui, adherits en cos y ànima a la seva art, a la seva missió, a la seva classe, en sen- ten profundament l'orgull, o, si la para- ula us malsana, la dignitat—dignitat composta tant de respecte als drets com de respecte als devers, y de respecte al pagament de la forsa que de noció clara y veneració dels límits. Si. És bo que un ceramista, no solament en efassi, però que «sta un ceramista, y en ares d'això, sacrifici excelentes ocasions de guany. És bo que un poeta, sia ben bé un poeta, no solament en entusiasme y afició, mes també en professió y sacerdoti. És bo que un capellà sia ben bé un capellà, y may dongui l'espectacle re- pugnant de lo que jo he vist fer a Gi- nebra al difunt Pare Jacinte Loyson, de colarse davant una missa celebrada en una catedral de la seva secció, per dir: «Això es un símbol y podria evolucionar». És bo que un noble de naixença y estirpi sia ben bé un noble, y tinguí les idees y els sentiments y les ma- neres coherents, aduich qu'alguna vegada contradiu les que, sols mateixos dies, cor- rin els carrers y places; aduich quan li tanquin moltes pràctiques possibilitats y li robin uns quants de les amenitats de la vida.—Paraulas de romàntics y de demòcrates son aquelles: No un ar- tista, sino un home.—No un militar, sino un home.—Ay del poble, ay de la classe o corporació en que aquesta paraula s'entengui massa sovint! Jo no'm sé es- tar de veure com una ombra en la lu- minosa vida del nostre Maragall l'haver- la dit tant, l'haver-la traduïda a conduc- ta. Perque guaita la historia y veureu quins son els que li donen valor espiri- tual. No, en veritat els homes qui han obrat com a homes no més. Sino aquells altres que han sabut donar tota la vida a desfer ceramistes, a ésser poetes, a ésser nobles y capitans.

Es per tot això que rebem ab una for- ta alegria, y ab una manera d'emoció tònica llibres com els dels treballs li- teraris del Marqués de Heredia. Vetequí un llibre de classes, pla tot ell, y ar- denta cada una de ses ratlles de con- ciencia de funció y missió, d'orgull d'o- lles y vidència clara de les seves re- sponsabilitats. Deya en Menéndez y Pe- yayo, en el príncipio de la segona edició de la nostra Anticristiaca, considerada col·lectivament, pesa y representa molt poch, en la governació del estat; ha deixat fugitiu de les mans el poder y la influència a que pel seu bressol, histo- ria gloriosa y riquessa territorial, volia aspirar... Audassos aventurers polítics han pogut sovint alistar en ses filanges, els decentíssims d'algun capdell de la Reconquesta, o falsíssims hereus d'una o de blunders relictos al trist paper de soldats de segona fila... Ab una inaudita esguetat ve donant la nostra Noblesa avens a la Revolució, ara ba- reiant-se ab la més canalla dels pelts, com en els temps en que Jovellanos escri- bia ses sátires, ara suscribint a les as- semblables il·legítimes, tots els drets y providències que han dit a miura y menyspreu de ses furas o albes de molt més alts y indisputables. Per dir- se que l'aristocràcia espanyola, ja ha resistit la revolució ni ha sabut diri- gir-la, sobre d'ella pesa tota la respon- sabilitat de sa decadència.

En aquesta decadència y freqüent oblit de dignitat es un conet atích y es- tregut de la vida que la del Marqués de Heredia, com la de son fill y Editor dir encara bels coses elevades y ex- clusives y d'irres, sobre tot, ab un ac- cent, de qui sembla començar a perdre's el secret de la tradició. És singularment alegre y encoratjador per nosaltres ler- ger els paràgrafs en que aquí: darrer l'amich meu l'ustre y una de les persona- litats més elevades y simpàtiques del legistimisme espanyol, nostre una pre- gona coherència y sincera adhesió a molts aspectes de la moderna ideolo- gia catalana, y fins a se terminologia, a so- lidaritat, a mancomunitats y altres con- cepcions més espereles y cares al no- stre jovent. D'aquest legistimista podrien aprendre, en veritat, molts de ses cor- rellionaris d'aquí, donats ara, ab certa lamentable freqüència, a escamotjar els propòsits de les seves polítiques y po- lítics, el benentendre y maneres de par- laments y demagogs. D'el poder re- bre tot una bella lliçó moral, la que'n- mogui a ésser, els escriptors, ben es- criptors, els artistes, ben artistes, es ceramistes tan ceramistes com l'hereu de vora el forn roent.

Final d'un miting
Valladolid.—Final del miting refor- mista.

Al aixecarse don Melquíades Alvarez esclatà una veritable tempestat d'apla- uiments.

Diu que se suposa per alguns que ha sofert una gran modificació contaminant- se de radicalismes pròxims a la dema- gogia que'n s'arrosgea.

Els que això asseguren—afegeix—des- coneixen l'actual situació política d'Es- panya.

Rebutjada sistemàticament per la ma- yoria tota aspiració popular, s'impo- neix el cambi de regimne, que únicament pot efectuar-se per un cop de força.

En paràgrafs brillants recapitula les grandes patries perdudes per les tor- peses de la monarquia.

Tot ho havem perdut y ademés s'ha posat el segell a la nostra incapacitat y a la nostra inercia present ab el funest tractat de París.

Com contrast ab lo que actualment succeeix a Espanya recorda a Prussia y França, que van saber, després del desastre, reconstituïre.

No som antiliberals, sino en el senti- de que l'exèrcit no sigui sotmés a altra cosa que al poder civil de la pa- tria, al qual deuen rendirse l'exèrcit, la derogueta y la magistratura.

No consentim un crídit de 5.457.000 pes- setes per obres hidroelèctriques.

Ordre al Ajuntament de Saragossa el Jardi Botànich de la Universitat.

S'aprova, ab una esmena del senyor Avilés, el projecte declarant monuments nacionals la capella del Gran hospital dels Reys y la iglesia de Sant Do- mingo de Santiago de Compostela.

Se posa a discussió l'òctum de la comissió de presuposts sotmet de Gra- cia y Justicia.

El bisbe de JACA consuma el primer torn contra la tolerància.

Lo del Marroch

A la Cambra de Diputats

(DE L'AGENCIA HAVAS)

París, 1, 12'45 tarda.

A la Cambra de Diputats ha continuat aquest matí el debat de les interpela- cions sobre la política de Fransa al Marroch y sobre'l projecte de protectorat al imperi marroquí.

M. Barthou, president de la comissió d'affers exteriors, contesta al discurs pro- nunciat el dissapte per M. Jaurès, opo- sant a les manifestacions d'aquest nom- brosos testimonis.

Ningú—diu—ha pogut oblidar el preu a que hem pagat el desinteressament d'Alemanya al Marroch. El mateix Jau- rès, en son discurs de 21 de novembre de 1903, va reconèixer que Fransa te- nia al Marroch interessos de primer ordre y que tenia de fer valdre's seus drets. Per altra part, Fransa ha consen- tit sacrificis molt grossos per assegurar els seus drets, que ningú nega.

Per què hauria deixat a Anglaterra la seva llibertat al Egipte, a Italia la seva llibertat a la Tripolitania, a Es- panya la seva zona al Marroch y a Alemanya l'abandonat dolor de part del Congrés, sino per que els drets de Fransa al Marroch siguin reconeguts d'una manera incontestable?

Aprova M. Barthou la política del protectorat.

Finalitz aquest y diu que no fou imposat al Soldà, sino amplement dis- cutit entre aquest y Fransa desde oc- tubre de 1911.

Don que la comissió d'affers exteriors aprovà unanimitat l'actió del Govern d'acord amb la Resolució al Marroch y la elecció de M. Lyautey per aquest càr- rec.

Constata la prosperitat del Marroch després de la intervenció francesa a la Chaux.

Parlant dels aconteixements de Fez, creu quel servey d'informacions ha funci- onat malament.

Respecte als protegits, caldrà revisar les llistes fetes després de la convenió de Madrid. Aquesta qüestió s'ha de solucionar lo més aviat possible, per- que dona lloch a incidents y abusos lamentables.

Advertint que els corresponents pinten negra la situació al Marroch. No vol ser pessimista, però s'ha de reconèixer que la situació es grave.

M. Poincaré diu que ab el nomena- ment del general Lyautey el Govern ha respost a la major part de les observa- cions que se li poden fer. El nom del Lyautey es tot un programa, un mètode, ab extensió racional y progressiva, en que la circumspecció es condició essen- cial del exit en una empresa en que l'exèrcit desempenya'l paper de posar en aquell país la civilització, sense faltar al dever marcial. L'exèrcit es la organització en marxa a la vanguardia dels comerciants y dels professors. (Aplaudiments.)

Rés de aventures, rés de conquestes; únicament temps, ordre, paciència y, sobre tot, esperi de continuïtat. (Grans aplaudiments.)

En Lyautey sabi quel seu dever es conciliar els interessos del protectorat, ab les necessitats superiors de la nostra defensa metropolitana. Li veniem totes els recursos que demana; si en demana més també li enviarem; però sabem que no podrà may de vista la situació de França a Europa. (Aplaudiments.)

Tenim ara efectius que sumen 32.000 homes al Marroch occidental y 11.000 als confins algero-marroquins.

Ens prohibim tot programa de conquesta y administració directa en contra- rietat ab els compromisos internacionals. No suprimim el Soldà, però tenim el dret de ferlo sobirà protegit.

El tractat de protectorat es corol·lari del tractat de 4 de novembre del any passat, després del qual, ho dich ben alt, era necessari. (Moviments diversos.)

Recorda quel Soldà va fer resistència a les observacions que se li feien, va ma- nifestar velleïtats, va parlar d'abdicar; y després de llarga discussió, el Soldà, en plena llibertat, va acceptar el tractat de protectorat.

Únicament va demanar quel tractat permanés secret algun temps y que M. Regnaud l'acompanyés en son viatge a Rabat.

La firma del tractat fou anunciada als diaris francesos, probablement per una indiscreció del Maghzen, malgrat

un somni del que a la nació aguarda un terrible despertar.

Demuestra que França no dominarà la costa del Marroch, perquè això convertiria el Mediterrani en un llac francès, que no permetrien les demés na- cions.

Acaba dient que per ingressar en el partit reformista sol's s'exigirà honradesa.

El públic li tribuà, durant deu mi- nutes, una ovació delirant.

Després del miting se celebrà un ban- quet de 200 cuberts en honor de don Melquíades Alvarez, brindant l'advocat polonès senyor Mazas y els diputats senyors Zulueta y Miró.

Els expedicionaris tornaren a la nit a Madrid.

MES TELEGRAMES Y TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

"La Gaceta"
Madrid, 1, 10 matí.

La "Gaceta" publica:

Real Ordre declarant quel terme mixt del cambi de francs en el mes actual ha sigut el de 5'68 per 100.

Real Ordre sobre modificació de la plantilla del personal de la Comissaria general de Segurs.

Relacions de destins vacants firmada per la Junta Calificadora d'aspirants a destins civils del ministeri de la Guerra.

Final d'un miting
Valladolid.—Final del miting refor- mista.

Al aixecarse don Melquíades Alvarez esclatà una veritable tempestat d'apla- uiments.

Diu que se suposa per alguns que ha sofert una gran modificació contaminant- se de radicalismes pròxims a la dema- gogia que'n s'arrosgea.

Els que això asseguren—afegeix—des- coneixen l'actual situació política d'Es- panya.

Rebutjada sistemàticament per la ma- yoria tota aspiració popular, s'impo- neix el cambi de regimne, que únicament pot efectuar-se per un cop de força.

En paràgrafs brillants recapitula les grandes patries perdudes per les tor- peses de la monarquia.

Tot ho havem perdut y ademés s'ha posat el segell a la nostra incapacitat y a la nostra inercia present ab el funest tractat de París.

Com contrast ab lo que actualment succeeix a Espanya recorda a Prussia y França, que van saber, després del desastre, reconstituïre.

No som antiliberals, sino en el senti- de que l'exèrcit no sigui sotmés a altra cosa que al poder civil de la pa- tria, al qual deuen rendirse l'exèrcit, la derogueta y la magistratura.

No consentim un crídit de 5.457.000 pes- setes per obres hidroelèctriques.

Ordre al Ajuntament de Saragossa el Jardi Botànich de la Universitat.

S'aprova, ab una esmena del senyor Avilés, el projecte declarant monuments nacionals la capella del Gran hospital dels Reys y la iglesia de Sant Do- mingo de Santiago de Compostela.

Se posa a discussió l'òctum de la comissió de presuposts sotmet de Gra- cia y Justicia.

El bisbe de JACA consuma el primer torn contra la tolerància.

Senat

Madrid, 1, 9'15 nit.

El senyor López Muñoz declara oberta la sessió a les quatre menys quart, sense públic a les tribunes, en els escons 12 senadors y el banch blau desert.

Prechs y preguntes.—El senyor SUA- REZ INCLAN (don Eudor) formula un prech al ministre de Foment, referent a haver despesat a uns obrers a Sant Esteve de Pravia.

La Mesa ofereix transmetre'l prech.

El senyor FERNANDEZ LAZA de- mana al ministre de Gracia y Justicia uns dats referents a la falsificació de moneda.

El ministre de GRACIA Y JUSTI- CIA, que acaba d'entrar, ofereix aten- dre al prech.

Ordre del dia.—S'aproven variis dic- taments.

S'admet al exercici del dret de senador als senyors Comandera y don Miguel Salvador, els quals juran el càr- rec.

Se voten definitivament els següents dictaments:

No consentim un crídit de 5.457.000 pes- setes per obres hidroelèctriques.

Ordre al Ajuntament de Saragossa el Jardi Botànich de la Universitat.

Diu que en vista de que no s'ha dit al públic y clerguesia podria desaparèixer aquesta part del presupost. Mentre's altres partides pugen cada any, aquesta permaneix com estava 60 anys enrera.

No's pot discutir el presupost de la Casa Reyal, perquè ho prohibeix la Constitució. Tampoch se pot discutir el presupost de les Cambres, car se fa en secret i secret.

En canvi, el cable y clerguesia se discuteix sempre, però des- preciant y per regatejar quantitats.

Afegeix que a la Iglesia se la tracta pitjor que a un captiu.

Diu que s'is sacerdots tinguessin per a menjar els aconcellaria que reu- nissin aquesta assignació que'l dóna l'Estat, car més val un atom de lli- bertat que un munt d'or.

Advoca per la independència de la Iglesia, separant-la del Estat.

Per a terminar, demana que s'acumpli el Concordat, entregant l'equivalent de lo que l'Estat deu a la Iglesia, en lami- nes intransferibles o paper esquil.

Li contesta'l senyor CALBETON, pre- sident de la comissió.

Diu que la culpa de no estar ben atesa la Iglesia no la tenen els Govern- liberals, sino altres que estan molt a prop de S. S.

Jo també soc—diu—partidari de la independència—no de la separació—de la Iglesia y del Estat; però per això es necessari que's modifiqui el Con- cordat.

Rectifiquen tots dos breument.

Hi intervé'l senyor RODRIGUEZ SAMPEDRO, però parla ab veu tan baixa que la seva veu no arriba a la tribuna.

Sembla que diu que les xifres consi- gnades en el presupost no bastaran per a atendre a totes les necessitats y hi haurà que apelar a crèdits extraordinaris.

El ministre de GRACIA Y JUSTI- CIA li contesta dient que'l desconfia- cia ab que s'enyalés el senyor Rodriguez Sampedro respecte al presupost no son culpa d'aquest Govern, sino de tots els que venen succeint.

Se suspèn el debat.

Se procedeix al sortej de seccions y s'acaba la sessió a les set menys quart.

El Noguera-Pallaresa

Madrid, 2, 12'30 matí.

La comissió de la provincia de Lleida, ab els diputats senyors Rodé, Ma- cías, Llar i Jorjols, ha visitat al minis- tre d'Hisenda parlant-li de les rahons per les que l'Estat deu apoyar la cons- trucció del ferrocarril del Noguera-Palla- resa.

El senyor Navarro Reverter ha pro- mes estudiar aquest assumpte ab des- tendó.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

D'ANGlaterra

El domini del Mediterrani
París, 1, 10'40 matí.

«L'Excelsior» publica un despatx de- dit corresponçal a Londres atribuint a lord Belford la declaració de que An- glaterra no es mestressa del Mediter- ani, ja que'l quatre navilis destacats a Gibraltar son insuficients per fer cara a un mateix temps al Océa y al Me- diterrani.

Creu que França s'ha encarregat de defensar els interessos franch-anglesos al Mediterrani.

DE CUBA

La intervenció yanki

París, 1, 10'45 matí.

«Le Matin» publica un despatx de Wa- shington dient que en vista de que ha millorat la situació a Cuba, el minis- tre de Marina dels Estats Units ha ordenat la retirada dels creuers y forces d'in- fanteria de Marina. Solament hi queda- ran els canons y vaixells auxiliars.

D'AUSTRIA-HONGRIA

Txechs y alemanys

París, 1, 11'30 matí.

Praga.—Durant la desfildada dels ele- ments que havien pres part en les festes gimnàstiques, grupus de txechs han at- acat als alemanys, ferint-ne una vintena.

D'ALEMANYA

Victima de l'aviació

París, 1, 11'45 matí.

Berlin.—L'aviador Koenig ha caigut, a Eidelstedt, resultant greument ferit. Se troba en estat desesperat.

Sinistre ferroviari

París, 1, 11'12 tarda.

Breslau.—Un tren de passatgers ha topat ab una caravana, a Schmiedefeld resultant 7 morts y 11 ferits.

DELS ESTATS UNITS

Cicló

París, 1, 12'25 tarda.

Winnipeg.—Un cicló ha devastat Re- gina.

Hi ha 50 morts.

Les danyas materials se calculen en un milió de dollars.

DE FRANÇA

La reforma electoral

La Cambra de Diputats ha aprovat l'article primer del projecte de reforma electoral, especificant que la elecció dels diputats se farà en escrutini per llista, constituint cada departament una cir- cunscripció, tal com proposava l'esmena de M. Javal.

Sport

Concurs Hípich

La darrera sessió dedicada als sar- gentes, cabos y soldats de la guarnició fou presenciada per molt poch públic.

Se presentaren 13 sargents a saltar els 7 obstacles marcats per optar a la Copa Güell, quin resultat fou:

Primer, Harrita, montat per Sampsos de Santiago, 13'; segon, Liaro, per Acero, de Numanca, 11'11 y dues fal- tes; tercer, Huerto, per Sanmartín, de Montesa, 11'57; quart, Opera, per Just, de Numanca, 11'18; y quin, Lechos, per Bailón, de Santiago, 13'7.

Els lassos foren per Verdura, Five o'clock y Octavio.

La prova de classes y soldats, 7 ob- stacles, de 33, se classificaren:

Octavio, 1-4, Petromio, 1-8, Lechos, 1-8, Sofruti, 1-32, y després Faico, Ma- te y Pobo. Els lassos a Fonix, Minto, Tenaza y Harrita.

La prova d'engranxes a tronch donà lloch a contemplar cagnífchs exemplars y hermosos trens, que proven el bon gust dels nostres ríchs y la seva afició y carinyo al noble animal.

La classificació fou:

Tronch de don Luis Marsans, de don Francisco Villaman, de don Ancon Pla- dellors y de don Luis López.

Enganxes a llincones per cavalls de menys de 1'40 m. Hércules de don J. Sert y don Antoni Sert.

De més de 1'40 y menys de 1'55: Park-Sunell del comte de Sert, Nano de A. Pladellors y Duke del Sert.

De més de 1'55: Miss Ky y segon Hipolin.

De cavalls de sella se'n presentaren nou, classificats:

Gamel, den Salvador Andreu; Canard 111, de l'Arson Abad; Duck, don Plan- doli; Erik, den Pladellors; Camión,

den E. Bertrand; Nayade, de Ll. Maí- sas.

Ha acabat ja'l concurs d'enganyu, de tots els que hem assistit es el que majors dificultats hem trobat per a que la nostra informació. Una tribuna ar- conada, una agressivitat incomprensible y diferents detalls, ens feren lluar ve- ritables batalles per guanyar alguns re- sultats per lo que'n en despena ab sa- tisfacció, anyorant aquells temps en que els reporters eren ben tractats pel Comi- te y Jurat.

CORREDISSE S.

Anuncis oficials

Banch de Barcelona

El diumenge, quatre d'Agust pròxim, a les deu del matí, se celebrará en el local d'aquest Banch la Junta General ordinària preveïda pels Estatuts, a la que tindrán facult

NOTICIES

DE BARCELONA

Dinàmica atmosfèrica

El temps per a l'Europa central i meridional.

Ans d'ahir plougué a Anglaterra, canal de la Mànica i nord de França. També va ploure al Cantàbric, mitja de França, Aragó i Catalunya. Va descomençar al Mediterrani interior el temporal que sospitava i ahir continuava ab tota força; com persistiren les nevades al Cantàbric, França meridional, Catalunya i part de València.

Avuy continuarà la perturbació general del Mediterrani, però més intensament en l'interior, fins a les costes italianes. Tot a la vessant espanyola del mateix mar, fins al Rosselló i Provença, quedaran dintre del sistema temporal del Mediterrani interior i alguna ruïna comarcal de poca intensitat.

D. PUIG.

El diputat don Lluís de Zulueta ja està restablert de sa malaltia i assisteix a les sessions del Congrés.

Al C. A. de D. del C. y de la A. avuy, dimars, dia 2, a les deu de la vetlla, don Joseph M. López Picó llegirà la desena conferència del Curs Miquel Àngel.

Resum: «Miquel Àngel, poeta. — Antecedents i significació de la seva tasca literària».

Se'n prega que fem públic que en el sortit de variis objectes que se celebrà el diumenge passat en el pati de les escoles de la parroquia de Sant Pau, sortiren premiats els números següents: 63; 585; 889; 133, i 852.

Acaba d'esser nomenat soci de la «Société de Radiologie de Paris» i membre de la «Société française d'Electrothérapie et de Radiologie», el nostre estimat compatriota doctor don Lluís Balcells i Masó, reputat metge barceloní, pels seus treballs en aquest ram de la terapèutica moderna.

Ab el doctor Balcells i Masó són únics tres metges espanyols arribats a formar part de la «Société française d'Electrothérapie et de Radiologie», reputada com una de les entitats més importants del món científic, i ens es grates consignar que, d'aquests tres metges, dos d'ells són catalans i barcelonins.

Ahir se verificà en l'Ateneu Barcelonès la elecció de president de la expressada societat per al curs de 1912 a 1913. Per unanimitat fou elegit per dir el càrrec don Lluís Domènech y Montaner.

Després de brillants exàmens ha obtingut el títol de Llicenciat en Dret i Ciències socials nostre amic en Lluís Torra Noguer, entusiasta catalanista de Santa Coloma de Farnès.

La casa-fàbrica d'Apòstols, F. J. Coll Bacià, des del primer d'aquest mes ha concedit als seus dependents de magatzem i escriptors el Treball Intensiu, en bon horari general, o sigui de nou matí a cinc tarda.

Diumenge va inaugurar-se a les sales de la Casa Reial del passeig de Gràcia, una notable exposició del treball que ha executat durant el curs, els alumnes del Reial Col·legi de Nostra Senyora de les Escuelas Pies. La exhibició està exempta de la pesadeta tradicional de semblants manifestacions escolars, i el visitant curios troba moltes para passar agradablement l'estona examinant els variats i interessants treballs que s'exposen.

Mes l'intel·ligent en pedagogia, així que entra a la sala, s'adona desseguida d'una gran innovació que caracteritza el centre d'inventes més poderós de la exposició. Ens referim als dibuixos que's presenten en abundància, executats segons el procediment de dibuixar directament del natural. Allí's poden contemplar dibuixos plens de frescor i originalitat de noys de totes les edats i de tots els graus, de des dels dels pàrvuls fins als de batxillerat.

Dijous un company nostre s'ocuparà d'aquesta exposició, bé al punt de vista pedagògic, en la «Pàgina Artística». Tota la setmana estarà oberta al públic, de onze a una i de cinc a

vuit de la tarda. Tant els nens dels alumnes com tots els que segueixen, ab afició els progressos pedagògics de la nostra terra, no deuen deixar de passar per la Sala Reial.

Robin els PP. Escolapis del Reial Col·legi de Nostra Senyora de les Escuelas Pies nostra cordial felicitació.

Durant la última setmana la Caixa de Pensions per la Vellesa i l'Invaliditat ha rebut per impositions la quantitat de 227.126 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plasses mensuals de pensió 108.522 pessetes, havent obert 125 llibretes noves.

Cedint als desitjos del diputat a Cortes per Terrassa don Alfons Sala, reinterats pels Germans de les Escoles Cristians, don Lluís Sedó presidí ahir tarda el solenne acte de repartiment de premis dels alumnes que assisteixen a dites escoles.

El dia de Sant Pere se celebrà a Vilanova i Geltrú la benedicció solenne dels xalets que acaba de construir la Junta del Alberch Ampar de Santa Lluïa.

Dintre pocs dies se celebrà la inauguració oficial dels mateixos, i ab al motiu se preparan grans festes a Vilanova.

Tots els xalets són ja flogats, excepte dos, i en un d'ells s'hi ha instal·lat un hotel-restaurant.

Demà, dimecres, al matí, sortirà cap a Cardó el senyor Bisbe doctor Laguarda, hont passarà la temporada d'estiu.

—Fosfo-Gluc-Kola-Lectina, cura inapetència. B. Domènech. Rda. S. Pau, 71.

Van visitar al senyor Bisbe el cardenal Nieto, de la O. F.; la Junta d'Obra de Sant Pere; el P. Palau, S. J., i el regidor senyor Condominas.

—No compreu Lavabos, Banyes, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacomme, Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventajosos.

Dels mocors d'Esquidra.

Els de Salent comunicuen que'l vehí Antoni Gelabert Santasmas, de 15 anys, que's banyava a la Gola del Costeller (Llobregat), va morir negat.

Comuniquen, a més, haver detingut a un captaire per haver agredit a cops de pedra a un vehí, ocasionant-li una ferida de gravetat.

—Serbiol és el millor reconstituent.

El celebrat mestre don Francesc Puig ha sigut nomenat president del Concurs de serbianistes que prepara la Joventut Regionalista de Sabadell, i del qual s'ha encarregat la sardana del Concurs, al notable compositor don Joseph López Franch.

Aigua Rocallaura. Su bebida evita infeccions i gestions i 6 infeccions.

Al Ateneu Enciclopèdic Popular, avuy, dimars, a dos quarts de deu de la nit, don Lluís Ribera Baylina donarà la segona conferència sobre «Psicologia general i terapèutica», en la qual constatarà desordenant el tema: «Què és l'hipnotisme, magnetisme i suggestió».

—Vernet-Bain: Piscina aigua sulfurosa.

Un amic nostre que passava diumenge cap al port en automòbil per la carretera de la Rabassada, perdé, als voltants d'aquest establiment una màquina fotogràfica selectiva; ab la corresponent cartera. S'agirà la devolució a la nostra administració.

Al carrer del Perill un munt de 21 anys malaltava col·lectament a la seva mare. Una parella de seguretat hi intervingué i com el desvergonyat individu s'hi insolentava, va quedar ptes.

Bona digestió. Per aconseguir-la que tenen el ventrell malalt s'imposa l'ús de medicaments que tonifiquen, obrin la gana, auxilien l'acció digestiva, que siguin descongestionadors de la mucosa gastro-intestinal i reconstituïdors. L'Elisir Estomacal de Sàiz de Carles produeix aquests efectes.

Partinant al Iris Park Foràrn Salmeró, Valles, de 30 anys, habitant Salmeró, 38, va caure i's va rompre la cama dreta. La lesió és de gravetat.

Al baix d'un tren a l'estació de Sans, el vehí del carrer de Galícia Mateu Castanyé, de 34 anys, va tenir un treball i va morir al acte.

Uns agents de la Tabacalera van fer un registre al carrer de Wad-Rus sense trobar res. Després van reconstruir el terrat i varen trobar 14 bultos de pi-cadura.

Musicals

Gran Teatre del Liceu

L'actual empresari senyor Volpini, de retorn de son viatge per l'extranger, ens informa de les contractes que ha postat a terme per la vinenta temporada d'hivern, a les quals afegeix avar les poques que's copen necessària per la execució del repertori que's proposa.

Vegis l'avencament que's dona i el repartiment que en pòch podrà modificar de la llista definitiva.

Segons el senyor Volpini, el cantant artista que, després d'acabar els seus compromisos en la Scala, l'hivern passat, ha obtingut gran fama en l'Òpera de París; Zina Brovia, col·lebre artista de la mateixa qui cantà aquí «Thais», «Manon» i «Kromer» i Julieta; Margot Kaffal, ventajosamente coneguda de nostre públic.

Tenors: l'eminent Rousselle, a qui's concepia actualment com un dels millors intèrprets del Wagner; Garoffi, qui intèrpretarà «Manon», «Werther», «Romeu i Julieta» i «El Barber de Sevilla»; Gracini, per «Mefistofele», «Lohengrin», «Rigoletto», «Cavalleria» i «Pagliacci». Un tenor dramàtic, el nom del qual no's pot donar per no haverse firmat encara el contracte, i que en tot cas seria intèrpret d'«Otello», «Ballo in Maschera», «Ernani», «Trovador» i «Roberto».

Barítons: Titta Ruffo, qui's produirà en «Rigoletto», «Barber» i «Pagliacci»; Stracchini, qui cantà «Ballo in Maschera», «Ernani» i «Traviata»; Benodetti, cantà «Rigoletto», «Otello» i «Thais», «Carmen» i «Trovador».

Baixos: Rossato, prou conegut a Barcelona; Sesana, artista qui ha actuat ab gran èxit en els millors teatres de l'extranger.

La direcció anirà a càrrec del mestre Falconi, considerat entre els de primer ordre; així com el d'escena i corea, dignes de la importància del Gran Teatre.

Ademés s'oferirà escultura al celebre tenor Anselmi per algunes audicions; com també al celebre baix senyor De Angelis, qui en tot cas cantà «Mefistofele» i «Roberto».

La empresa comptarà encara ab el concurs d'un tenor compatriota, qui ha actuat en dues temporades en el Reial de Madrid.

Té en contracte també a una tipa dramàtica, altra lírica i altra exclusivament per a «Barber», ab dues mezzosoprans absolutes i una de segona fila, els noms de les quals se sabrà aviat.

Per al ball «Les Deux Pigeons» s'han contractat dos ballarines absolutes, un mime, i cos de ball italià, necessaris per a posar-lo com correspon.

Essent impossible per raons legals representarse el «Parsifal» fins al 1914, el senyor Volpini's preocupa en la elecció de la obra nova que deu donar en guany, essent el desitj de la Empresa, segons se veu, complir en un tot les promesses que va fer al encarregant de la bona marxa artística de nostre primer teatre líric.

Municipi

Segurament en lo successiu, i durant l'estiu, les sessions municipals se celebraran els dijous.

Ha cumplimentat al alcalde'l capità de fragata Joan Carlos Muro de Santos, comandant del «Benjamín Constant».

El frare franciscà P. Bragulat, de la Junta d'assussals als damnificats de Vil·laurada, ha estat a l'alcaldia a cobrar la subvenció de 2.000 pessetes acordada per l'Ajuntament.

S'a fet la subasta per adjudicar les obres de construcció dels llocs de venda de peix, can i gallina del mercat de Sant Gervasi. S'han presentat 8 postors i s'ha adjudicat per 18.948 pessetes, essent el preu màxim 25.000 pessetes.

Lo recaudat per l'Administració de impostos durant el mes de juny, va ser:

cobradors, 97.588 pessetes; directes, 243 mil 991'31; indirectes, 5.091'75; mercats, 90.981'75. Total, 436.733'31 pessetes.

Aument a favor d'aquest mes, en comparació ab el mes de juny del any passat, 107.658'43 pessetes.

Una comissió de venedors de l'Abaceria Central va estar a l'alcaldia a lamentarse de que hagin sigut suprimits els tres llocs de peix que hi havia.

L'alcalde els va fer avar que es cosa de la comissió d'Hisenda i que ell no hi pot fer res.

Els visitants van dir també que l'única manera de solucionar aquests conflictes macabres és enllestir les obres de l'Abaceria i fer-li el trasllat definitiu.

Varies notícies.

S'autoria l'instal·lació d'un kiosc de diaris al carrer d'Aragó, encunament ab Claris.

—Ha sigut desestimada una altra serie de reclamacions de propietaris contra l'arbitri de neteja i conservació de clavaguers.

—La bonificació o rebuixa del arbitri sobre projectes lluminosos sol·licitada per alguns empresaris del Paral·lel ha sigut negada.

El dia 8 començarà la cobrança del arbitri sobre veles i cortines.

La comissió d'Ensenya ha acordat traslladar l'umari del carrer de Pelayo (Balneari) a la plaça de Catalunya, davant del Palau del Angel, posar una font al encunament Nàpols-Consell de Cans i declarar sobants de via pública's trossos de carretera de Port comprats entre la Granvia i el carrer de Mèlich i entre aquest darrer i el de Tortosa.

La d'Hisenda ha acordat fer una edició de 10.000 exemplars de les regles profilàctiques recopilades per l'Acadèmia de Medicina al objecte de prevenir malalties infeccioses.

La comissió de Reforma se reuní ahir i tractà de la divisió de solars de la segona zona de la via Llorens.

Aquesta qüestió fa 15 mesos que està plantejada sense que's resolgui perquè troba resistències incomprensibles.

Ara l'ha plantejada de nou el senyor Carreras, ab el problema previ de l'ampallada definitiva de la via transversal C, que creua la Llorens, i de la qual depèn la dita divisió de solars. El senyor Carreras proposa que la via C tingui més amplada que la fixada en el projecte, i si no's vol que sigui així, que's dongui més amplada en cors interiors, mantenint en altres l'ampallada del projecte, citant l'exemple de varies ciutats grans, en la que hi ha grans vies ab amplada diferent, que produeixen molt bon efecte.

El senyor Lluís s'hi oposa terminant defensant l'ampallada del projecte i la monocoïnia de la línia recta en tot el trajecte.

El senyor Mir s'oposà a que's tractés de la divisió de solars.

Una y altra qüestió quedaran aplasades.

Els alcaldes de barri del districte V (Hospital Dressano) han acordat constituir juntes de veïns per l'ingenuïtat dels molts pisos que, en aquelles parades barrejades no tenen cap condició de salubritat.

El tinent alcalde senyor Mir diu que farà adoptar quantes mides se li proposin, i que formarà una ronda de municipals pera que, per la seva part, averiguin quins pisos estan en males condicions.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marañón i Fills

Borsa de Madrid

Telegrama de les 11

4per 100 interior complet 84/8

Amortizable per 100 84/8

Societat general Sacros 42/5

Acc. ordinàries 100/0

Francia 47/9

Banc d'Espanya i Rio Plata 47/9

Darrera hora

Telegrama de les 143

4per 100 interior fi mes 84/7

Borsa de París

Telegrama de les 311

4per 100 interior fi payol 91/30

4per 100 Exterior 91/30

Accions Ferro-carril Nord d'Espanya 47/7

Accions Ferro-carril d'Alacant 46/4

Accions Ferro-carril Andalusos 29/7

Banc d'Espanya i Rio Plata 47/9

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinc a les cinc

Operacions

4% Interior fi mes 84/8

Acc. F. C. N. Espanya fi mes 97/9

Acc. F. C. N. Espanya fi mes 97/9

Acc. F. C. N. Espanya fi mes 97/9

Banc d'Espanya i Rio Plata 47/9

Cambis facilitats

pol Banc de Prestatums y Descosps

Borsa de Nova York

Col·lació de Londres

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12

Accions Ferro-carril d'Alacant 110/12